

**PRZEDPRZEWODNIK
MUZEUM ETNOGRAFICZNE W KRAKOWIE
RATUSZ**

Spis treści

1. Informacje ogólne o muzeum ..... s. 2
2. Historia muzeum..... s. 5
3. Zaplanuj wizytę w muzeum..... s. 7
4. Wystawa ..... s. 19
5. Zwiedzanie: parter ..... s. 20
6. Zwiedzanie: pierwsze piętro ..... s. 22
7. Zwiedzanie: drugie piętro ..... s. 25
8. Co jeszcze możesz zrobić w muzeum? ..... s. 26

Informacje ogólne o muzeum

Muzeum Etnograficzne jest w Krakowie.

Muzeum ma 2 budynki:

1. Ratusz
2. Dom Esterki

To stare i zabytkowe budynki.

Oba budynki są obok ulicy Krakowskiej.

Przejsie między nimi zajmuje 2 minuty.

Ratusz

Dom Esterki

Historia budynku

Ratusz zbudowano ponad 600 lat temu.

Ratusz nazwano **ratuszem kazimierskim**.

Pracowali w nim urzędnicy miasta Kazimierz.

Dzisiaj jest tu muzeum.

Kiedyś **Kazimierz** był osobnym miastem.

Miasto Kazimierz dostało nazwę od polskiego króla Kazimierza Wielkiego.

Dzisiaj Kazimierz jest dzielnicą Krakowa.

Ratusz około 150 lat temu

Czym zajmuje się Muzeum Etnograficzne?

Muzeum Etnograficzne opisuje i pokazuje jak dawniej żyli ludzie w Polsce i na świecie.

Na wystawach czasowych zobaczysz też przedmioty z Azji, Ameryki i Afryki.

W muzeum dowiesz się:

- co dawniej robili ludzie,
- jak wyglądała praca na wsi,
- jakich narzędzi i przedmiotów używali ludzie na wsi,
- jak dawniej ludzie świętowali Boże Narodzenie i Wielkanoc.

Muzeum bada też jak teraz ludzie kontynuują kulturę i tradycje.

Historia muzeum

Muzeum ma 115 lat.

Na początku muzeum zbierało i pokazywało przedmioty związane z życiem ludzi na wsi.

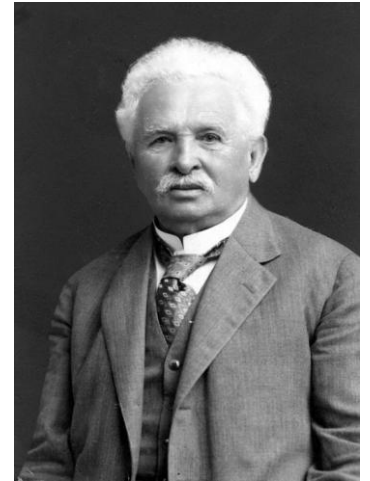
Wcześniej w Krakowie nie było muzeum etnograficznego.

Muzeum założył **Seweryn Udziela**.

Seweryn Udziela interesował się jak dawniej żyli ludzie.

Chciał aby ludzie w mieście znali i rozumieli kulturę ludzi na wsi.

Taką osobę nazywamy **etnografem**.

etnograf
Seweryn Udziela

Seweryn Udziela:

- **jeździł na wieś**, żeby poznać ludzi i ich zwyczaje,
- **zbierał przedmioty użytkowe**
czyli przedmioty, których używamy codziennie
na przykład naczynia, ubrania
- **zbierał dzieła sztuki i dekorowane przedmioty**
na przykład rzeźby, obrusy
- **opisywał historie i zwyczaje ludzi** na wsi
na przykład co ludzie robili w święta

Seweryn Udziela i młodzi ludzie
w strojach ludowych

Zaplanuj wizytę w muzeum

Muzeum jest przy placu Wolnica 1 w Krakowie.

Do muzeum dojedziesz:

- tramwajem,
- rowerem,
- autem.

Przystanek i stojaki na rowery są obok muzeum.

przystanek tramwajowy

stojak na rowery

Godziny otwarcia

Muzeum jest otwarte od wtorku do niedzieli
w godzinach 10.00 - 18.00.

Ostatnie wejście do muzeum jest o godzinie 17.30.

W poniedziałki Muzeum jest zamknięte.

wejście do muzeum

Ciche godziny

Ciche godziny są w każdą środę od godziny 15:00 do 18:00.

W tym czasie w muzeum:

- światło jest lekko przyciemnione,
- dźwięki i ekrany są przyciszone lub wyłączone,
- nie ma wydarzeń i zajęć.

W tym czasie nie można zwiedzać muzeum z przewodnikiem.

Kasa

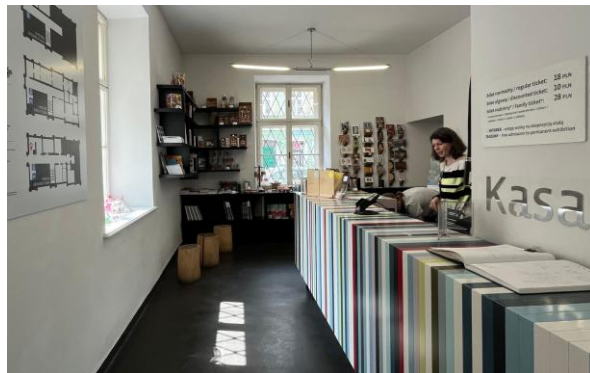
Kasa jest obok wejścia, po lewej stronie.

W kasie:

- dowiesz się jakie wystawy możesz zobaczyć,
- kupisz bilet,
- kupisz pamiątki.

W kasie możesz wypożyczyć:

- słuchawki wyciszające,
- audioprzewodnik łatwy do zrozumienia (w skrócie ETR).

kasa

słuchawki wyciszające

Bilety

Bilet do muzeum kosztuje 10 zł, 15 zł lub 18 zł.

Osoby z niepełnosprawnością płacą za bilet 10 zł.

We wtorki możesz zwiedzać za darmo.

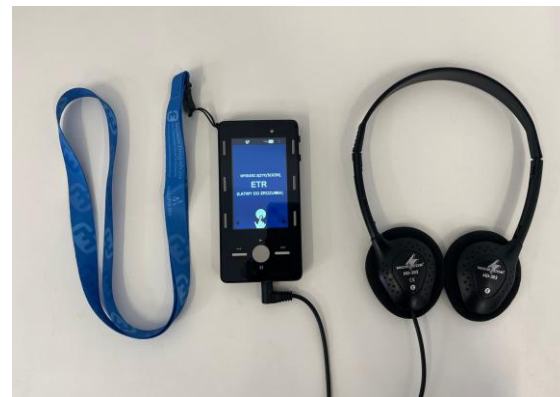
Asystent osoby z niepełnosprawnością zwiedza muzeum za darmo.

Jeśli jesteś osobą z niepełnosprawnością informacje o pomocach do zwiedzania znajdziesz na stronie muzeum

<https://etnomuzeum.eu/deklaracja-dostepnosci>

bilet

audioprzewodnik

Szatnia

Szatnia jest obok kasy.

W szatni są:

- wieszaki,
- szafki zamykane na klucz,
- lustro,
- ławka.

W szafce zostaw plecak lub torbę.

Na wieszaku zostaw płaszcz, kurtkę lub parasol.

Jeśli potrzebujesz pomocy poproś pracownika muzeum.

szatnia

szafka zamykana na klucz

Toaleta

Toaleta jest obok wejścia, po prawej stronie.

Ta toaleta jest dostępna dla osób z niepełnosprawnością.

W toalecie jest przewijak.

Druga toaleta jest na pierwszym piętrze obok windy.

toaleta

Poruszanie się po budynku

Wystawy są na parterze i dwóch piętrach.

Możesz skorzystać z:

- windy,
- schodów.

Na ścianach są **strzałki** wskazujące w którą stronę iść.

Jeśli jesteś zmęczony w muzeum są:

- fotele do siedzenia,
- miejsce wyciszenia.

schody

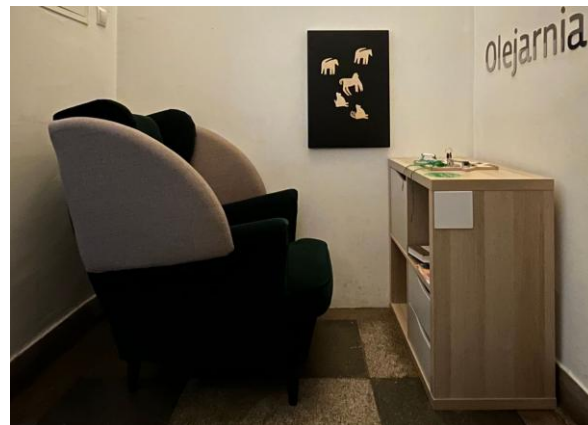
strzałki

Miejsce wyciszenia

Miejsce wyciszenia jest na parterze.

Tutaj możesz:

- odpocząć na fotelu,
- skorzystać z pomocy edukacyjnych.

miejsce wyciszenia

pomoce edukacyjne

Dźwięki, zapachy, światło na wystawie

Zwykle przed południem w muzeum są zajęcia.

Podczas zajęć może być dużo ludzi.

Może być też głośno.

Oświetlenie

Niektóre sale w muzeum są ciemne.

Są to wnętrza starych domów.

dom z okolic Zakopanego

dom z okolic Krakowa

Dźwięki, zapachy, światło na wystawie

Zapachy

Przedmioty i sale w muzeum mogą mieć silny zapach.

Na przykład na parterze w sali nazywanej foluszem poczujesz zapach drewna.

Dźwięki

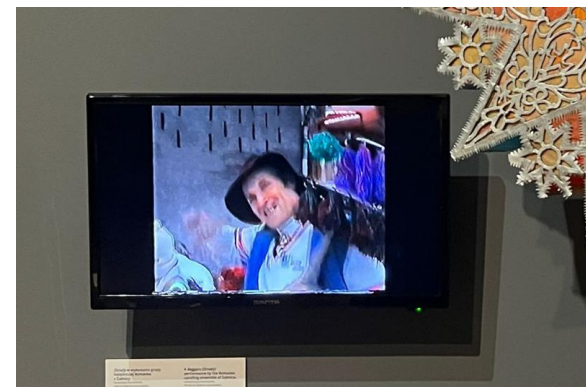
Wnętrza domów są stare.

Możesz w nich usłyszeć skrzypienie podłogi.

W kilku miejscach w muzeum są też głośniki i ekrany, z których słychać muzykę.

folusz

ekran z filmem

Pomoce do dotyku

Na wystawie nie można dotykać starych i zabytkowych przedmiotów.

W niektórych miejscach są pomoce, które możesz dotykać.

Są one zawsze oznaczone **zielonymi kropkami**.

Pomoce z zielonymi kropkami możesz:

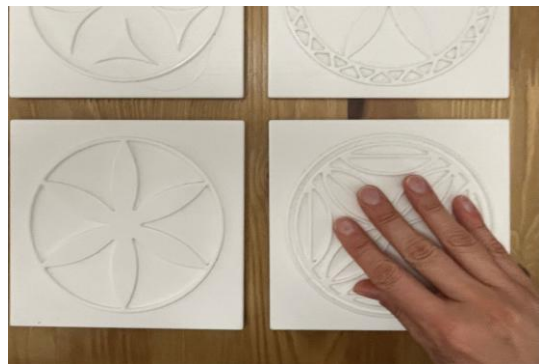
- dotykać,
- uruchomić, żeby zobaczyć jak działają.

Na wystawie są też kropki w innych kolorach.

Na przykład żółte kropki są dla dzieci, które oglądają wystawę.

zielona kropka

pomoce do dotyku

Wystawa

Wystawa składa się z kilku części.

Wyjaśnia jak dawniej ludzie z miasta widzieli życie ludzi na wsi.

Ludzie w mieście nie znali dobrze życia na wsi, dlatego pokazywali je inaczej, często lepiej.

Ludzie na wsi często żyli prościej i biedniej niż pokazano to na wystawie.

Na przykład:

Mieli tylko dwa łóżka, w których spała cała rodzina.

Mieli mało naczyń.

Dużo i ciężko pracowali.

wystawa

wystawa

Parter

Na wystawie zobaczysz jak wyglądały budynki na wsi ponad 100 lat temu.

Możesz wejść do nich do środka.

Możesz zwiedzić:

- chałupę czyli dom z okolic Krakowa,
- chałupę czyli dom z okolic Zakopanego,
- szkołę,
- budynki, w których pracowali ludzie na wsi.

chałupa

szkoła

Parter

Warsztaty to miejsca, gdzie pracowali ludzie.

Możesz zobaczyć:

Warsztat garncarski to miejsce, gdzie robiono garnki i inne naczynia.

Folusz to miejsce, gdzie przygotowywano wełnę.

Olejarnia to miejsce, gdzie produkowano olej.

warsztat garncarza

folusz

Pierwsze piętro

Na wystawie zobaczysz jak dawniej ubierali się ludzie.

Takie ubrania to stroje ludowe.

Strój ludowy to eleganckie ubranie osoby na wsi.

Każdy strój ludowy jest inny.

Ludzie na wsi często ubierają stroje w ważne wydarzenia np. do kościoła, na ślub, w święta.

stroje ludowe

stroje ludowe

Pierwsze piętro

Na wystawie dowiesz się jak wyglądało życie i praca na wsi.

Zobaczysz tu przedmioty, których dawniej używali ludzie:

- narzędzia do produkcji jedzenia np. foremki do sera
- narzędzia do pracy w polu np. grabie
- narzędzia do produkcji wełny
- instrumenty muzyczne
- meble, naczynia, zabawki

narzędzia do pracy w polu

instrumenty muzyczne

Pierwsze piętro

Na wystawie zobaczysz też zwyczaje związane z różnymi świętami takimi jak:

- Boże Narodzenie
- Wielkanoc

Dowiesz się:

- jak świętowano
- co jedzono
- jak przebierano się na święta
- jak spędzano czas

Przeczytasz też o znanych tylko w Krakowie zwyczajach takich jak **Rękawka** i **Emaus**.

wystawa

wystawa

Drugie piętro

Na drugim piętrze zobaczysz sztukę ludową.

Sztuka ludowa to obrazy, rzeźby, naczynia zrobione przez artystów na wsi.

Artyści na wsi uczyli się od innych artystów na wsi.

Nie uczyli się w szkołach w mieście.

Na obrazach i w rzeźbach artyści często pokazywali widoki, rośliny i zwierzęta, które znali z miejsca gdzie mieszkali.

Wielu artystów rzeźbiło też figury zwykłych ludzi i świętych.

obrazy i rzeźby

figury świętych

Co jeszcze możesz zrobić w muzeum?

Do muzeum możesz przyjść na:

- warsztaty
- spotkania
- koncerty

Informacje o nich sprawdź na stronie internetowej: www.etnomuzeum.eu

Jeśli masz pytania pomoże Ci koordynatorka dostępności Anna Szelingowska.

Kontakt:

numer telefonu: 533 325 435

e-mail: dostepnosc@etnomuzeum.eu

warsztaty w muzeum

Kto przygotował przedprzewodnik po Muzeum Etnograficznym

Tekst napisała Olga Michalik

Tekst skonsultował Bartłomiej Osiński

Zdjęcia zrobili:

- Olga Michalik (strony 3, 8-26)
- Anna Szelingowska (strony 1, 3)

Zdjęcia należą do Muzeum Etnograficznego w Krakowie

Przedprzewodnik powstał w ramach programu “Być dla każdego 2025”.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Muzeum Etnograficzne w Krakowie realizuje program “Być dla każdego 2025”.

MUZEUM
ETNOGRAFICZNE
W KRAKOWIE

Instytucja Kultury
Województwa
Małopolskiego

MAŁOPOLSKA